

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НРЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет
соціо-психологічної діяльності, реабілітації та професійної освіти
(назва факультету)

Кафедра
інклюзивної освіти, реабілітації та гуманітарних наук
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

В. О. декана факультету

 (Палилюк О.М.)

«28» серпня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В УМОВАХ
ІНКЛЮЗІЇ**

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь	бакалавр
освітньо-професійна програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
шифр і назва галузі знань	07 Управління та адміністрування
шифр і назва спеціальності	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
назва спеціалізації	
мова викладання	Українська

м. Кам'янець-Подільський
2024 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

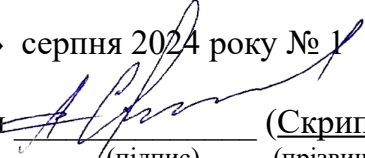
НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»
(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. **Гуменюк І.Л.**, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія.
2. **Марунчак О.В.**, провідний інженер з охорони праці та техніки безпеки Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам’янець-Подільський державний інститут”

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри інклюзивної освіти, реабілітації та гуманітарних наук

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри (Скрипник А.Ю.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«28» серпня 2024 року

1. Мета навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: Мета вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці в умовах інклюзії»: полягає у набутті студентом компетенції, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

1.2. Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
Загальні компетентності	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК 02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК 09. Здатність здійснювати ефективні комунікації. СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

1.3. Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	ПР 22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПР 23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
--------------------------------------	---

2. Опис навчальної дисципліни

1. Найменування показників:

1.1. Кількість кредитів – 3

1.2. Загальна кількість годин – 90

1.3. Кількість модулів – 1

1.4. Кількість змістових модулів – 2

1.5. Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва) –

2. Характеристика навчальної дисципліни:

2.1. Форма навчання – очна (денна), заочна

2.2. Статус навчальної дисципліни (нормативна/навчальна дисципліна самостійного вибору) – нормативна.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) –

3. Обсяг навчальної дисципліни

3.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи методології наукових досліджень

Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.

Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Розуміння основних понять та термінів в галузі безпеки життєдіяльності, таких як небезпека, ризик, шкода, безпека, аварія, катастрофа тощо. Вміння проводити аналіз небезпечних ситуацій та визначати можливі наслідки для людей, довкілля та майна. Навички використання різних методів та інструментів для оцінки ризиків та розробки заходів щодо їх запобігання та мінімізації наслідків.

Тема 2. Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середовище. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.

Знання про взаємодію людини з оточуючим середовищем, його склад та властивості, вплив на здоров'я людини, визначення і оцінка рівня шкідливих факторів. Уміння проводити оцінку ризику впливу на здоров'я людини та розробляти заходи з мінімізації цього впливу.

Тема 3. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.

Знання про способи зменшення ризиків та захисту від них. Уміння використовувати моделі ризиків для прийняття рішень щодо розвитку та покращення функціонування НС. Навички роботи з програмними засобами для створення імовірнісних структурно-логічних моделей.

Тема 4. Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.

Знання про технічні та інженерні рішення для запобігання природним загрозам, включаючи планування та управління ризиками. Уміння прогнозувати ризики та оцінювати можливі наслідки природних катастроф, а також здійснювати мінімізацію наслідків. Навички використання спеціальних програм для аналізу та моделювання природних загроз, що дозволяють розробляти ефективні заходи щодо їх запобігання та ліквідації.

Тема 5. Техногенні небезпеки та їх наслідки.

Знання про основні види техногенних небезпек та їх класифікацію. Уміння розрізняти основні поняття техногенних небезпек: аварія, катастрофа, екологічна криза та інші.

<p>Навички роботи з інформацією про техногенні катастрофи, вміння аналізувати та систематизувати отриману інформацію.</p>
<p>Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС. Знання про соціально-політичні небезпеки, їхні види та основні характеристики. Уміння аналізувати соціально-політичну ситуацію та оцінювати її ризики для різних груп населення. Навички роботи з джерелами інформації, зокрема з мас-медіа, для аналізу соціально-політичної ситуації та виявлення ризиків.</p>
<p>Тема 7 Екологічна відповідальність суб'єктів господарювання Знання про стан довкілля, як глобальної проблеми. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності. Законодавство України про охорону довкілля</p>
<p>Тема 8. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС. Знання про підходи до організації захисту населення в умовах АТО та НС, зокрема про правове забезпечення та організаційно-функціональну структуру цього процесу. Навички управління ризиками та організації роботи з документацією, що регламентує процес захисту населення в умовах АТО та НС.</p>
<p>Тема 9. Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій. Знання про невідкладні стани, які можуть виникнути у повсякденному житті або під час надзвичайних ситуацій. Навички і уміння надавати першу допомогу в таких випадках.</p>
<p>Змістовий модуль 2. Основи охорони праці</p>
<p>Тема 10. Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці. Знання про основні поняття та принципи охорони праці, включаючи види небезпек на робочому місці та методи їхнього усунення. Навчитись робити оцінку ризику на робочому місці, знати основні принципи пожежної безпеки та правил поведіння з електроустаткуванням.</p>
<p>Тема 11. Правові та організаційні основи охорони праці. Розуміти важливість культури безпеки на роботі та засобів її підвищення. Навичками визначення ризиків на робочому місці та розробки заходів щодо їхнього усунення.</p>
<p>Тема 12. Основи охорони праці в умовах інклюзії Основні поняття інклюзії, її мета і завдання. Охорона праці в інклюзії</p>
<p>Тема 13. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Знання про шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища, а також здійснювати профілактичні заходи для їх усунення. Навички проведення оцінки ризику на робочому місці, а також розроблення заходів з підвищення гігієни праці та забезпечення виробничої санітарії.</p>
<p>Тема 14. Основи електробезпеки. Знання про небезпеки, пов'язані з роботою з електричними пристроями, основні вимоги до електробезпечного обладнання, заходи безпеки під час роботи з електроустаткуванням, правила експлуатації та обслуговування електричних пристроїв, методи захисту від електричного струму. Уміння та навички визначення класу небезпеки електричних пристроїв, проведення вимірювань електропараметрів, розуміння електричних символів та схем.</p>
<p>Тема 15. Основи пожежної та вибухонебезпеки. Знання про пожежі, їхні причини та наслідки, засоби та методи попередження та гасіння пожеж, властивості та взаємодію вогню з різними матеріалами. Уміння та навички з планування евакуації, використання пожежних вогнегасників, а також оцінювання ризиків виникнення пожежі та вибуху на виробництві.</p>

Тема 16. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання.
Профілактика травматизму. Знання про основні поняття, пов'язані з виробничим травматизмом та професійними захворюваннями, причини та наслідки цих явищ. Уміння оцінити ризики травматизму на робочому місці та визначити заходи профілактики та зменшення ризику виникнення травматичних ситуацій. Навички ведення документації щодо травматизму на робочому місці та здійснення заходів з охорони праці відповідно до вимог законодавства.

3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма навчальної дисципліни

3.2.1. Очна (денна)

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	46	20	4	4	0	18	
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	6	2	0	0	0	2	
Тема 2. Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середа. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	8	2	2	0	0	2	
Тема 3. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	8	2	2	0	0	2	
Тема 4. Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	6	2	0	2	0	2	
Тема 5. Техногенні небезпеки та їх наслідки.	6	4	0	0	0	2	
Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	4	2	0	0	0	2	
Тема 7 Екологічна відповідальність суб'єктів господарювання	4	2	0	0	0	2	
Тема 8. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС.	6	2	0	2	0	2	
Тема 9. Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій.	6	2	0	0	0	2	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ	44	24	4	4	0	12	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Тема 10. Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	6	2	2	0	0	2	
Тема 11. Правові та організаційні основи охорони праці.	4	2	0	0	0	2	
Тема 12. Основи охорони праці в умовах інклюзії	4	2	0	0	0	2	
Тема 13. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	6	4	0	0	0	2	
Тема 14. Основи електробезпеки.	8	4	0	2	0	2	
Тема 15. Основи пожежної та вибухонебезпеки.	8	4	0	2	0	2	
Тема 16. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	6	2	2	0	0	2	
РАЗОМ	90	44	8	8	-	30	

2) Темі та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Розуміння основних понять та термінів в галузі безпеки життєдіяльності, таких як небезпека, ризик, шкода, безпека, аварія, катастрофа тощо. Вміння проводити аналіз небезпечних ситуацій та визначати можливі наслідки для людей, довкілля та майна. Навички використання різних методів та інструментів для оцінки ризиків та розробки заходів щодо їх запобігання та мінімізації наслідків.	2
2	Тема 2. Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середовище. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	Знання про взаємодію людини з оточуючим середовищем, його склад та властивості, вплив на здоров'я людини, визначення і оцінка рівня шкідливих факторів. Уміння проводити оцінку ризику впливу на здоров'я людини та розробляти заходи з мінімізації цього впливу.	2
3	Тема 5. Техногенні небезпеки та їх наслідки.	Знання про основні види техногенних небезпек та їх класифікацію. Уміння розрізняти основні поняття техногенних	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		небезпек: аварія, катастрофа, екологічна криза та інші. Навички роботи з інформацією про техногенні катастрофи, вміння аналізувати та систематизувати отриману інформацію.	
4	Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	Знання про соціально-політичні небезпеки, їхні види та основні характеристики. Уміння аналізувати соціально-політичну ситуацію та оцінювати її ризики для різних груп населення. Навички роботи з джерелами інформації, зокрема з мас-медіа, для аналізу соціально-політичної ситуації та виявлення ризиків.	2
5	Тема 7 Екологічна відповідальність суб'єктів господарювання	Знання про стан довкілля, як глобальної проблеми. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності Законодавство України про охорону довкілля	4
6	Тема 9. Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій.	Знання про невідкладні стани, які можуть виникнути у повсякденному житті або під час надзвичайних ситуацій. Навички і уміння надавати першу допомогу в таких випадках.	2
7	Тема 10. Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	Знання про основні поняття та принципи охорони праці, включаючи види небезпек на робочому місці та методи їхнього усунення. Навчитись робити оцінку ризику на робочому місці, знати основні принципи пожежної безпеки та правил поводження з електроустаткуванням.	2
8	Тема 11. Правові та організаційні основи охорони праці.	Розуміти важливість культури безпеки на роботі та засобів її підвищення. Навичками визначення ризиків на робочому місці та розробки заходів щодо їхнього усунення.	2
9	Тема 12. Основи охорони праці в умовах інклюзії	Основні поняття інклюзії, її мета і завдання Охорона праці в інклюзії	2
10	Тема 13. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	Знання про шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища, а також здійснювати профілактичні заходи для їх усунення. Навички проведення оцінки ризику на робочому місці, а також розроблення заходів з підвищення гігієни праці та забезпечення виробничої санітарії.	4

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
11	Тема 14. Основи електробезпеки.	Знання про небезпеки, пов'язані з роботою з електричними пристроями, основні вимоги до електробезпечного обладнання, заходи безпеки під час роботи з електроустаткуванням, правила експлуатації та обслуговування електричних пристроїв, методи захисту від електричного струму. Уміння та навички визначення класу небезпеки електричних пристроїв, проведення вимірювань електропараметрів, розуміння електричних символів та схем.	4
12	Тема 15. Основи пожежної та вибухонебезпеки.	Знання про пожежі, їхні причини та наслідки, засоби та методи попередження та гасіння пожеж, властивості та взаємодію вогню з різними матеріалами. Уміння та навички з планування евакуації, використання пожежних вогнегасників, а також оцінювання ризиків виникнення пожежі та вибуху на виробництві.	4
13	Тема 16. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	Знання про основні поняття, пов'язані з виробничим травматизмом та професійними захворюваннями, причини та наслідки цих явищ. Уміння оцінити ризики травматизму на робочому місці та визначити заходи профілактики та зменшення ризику виникнення травматичних ситуацій. Навички ведення документації щодо травматизму на робочому місці та здійснення заходів з охорони праці відповідно до вимог законодавства.	2
Всього			44

3) Темі та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 4. Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	Знання про технічні та інженерні рішення для запобігання природним загрозам, включаючи планування та управління ризиками. Уміння прогнозувати ризики та оцінювати можливі наслідки природних катастроф, а також здійснювати мінімізацію наслідків. Навички використання спеціальних програм для аналізу та моделювання природних загроз, що дозволяють розробляти ефективні заходи щодо їх запобігання та ліквідації.	2
2	Тема 8. Менеджмент безпеки, правове	Знання про підходи до організації захисту населення в умовах АТО та НС,	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС.	зокрема про правове забезпечення та організаційно-функціональну структуру цього процесу. Навички управління ризиками та організації роботи з документацією, що регламентує процес захисту населення в умовах АТО та НС.	
3	Тема 14. Основи електробезпеки.	Знання про небезпеки, пов'язані з роботою з електричними пристроями, основні вимоги до електробезпечного обладнання, заходи безпеки під час роботи з електроустаткуванням, правила експлуатації та обслуговування електричних пристроїв, методи захисту від електричного струму. Уміння та навички визначення класу небезпеки електричних пристроїв, проведення вимірювань електропараметрів, розуміння електричних символів та схем.	2
4	Тема 15. Основи пожежної та вибухонебезпеки.	Знання про пожежі, їхні причини та наслідки, засоби та методи попередження та гасіння пожеж, властивості та взаємодію вогню з різними матеріалами. Умій та навички з планування евакуації, використання пожежних вогнегасників, а також оцінювання ризиків виникнення пожежі та вибуху на виробництві.	2
Всього			8

4) Темати та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 2. Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середовище. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	Знання про взаємодію людини з оточуючим середовищем, його склад та властивості, вплив на здоров'я людини, визначення і оцінка рівня шкідливих факторів. Уміння проводити оцінку ризику впливу на здоров'я людини та розробляти заходи з мінімізації цього впливу.	2
2	Тема 3. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей	Знання про способи зменшення ризиків та захисту від них. Уміння використовувати моделі ризиків для прийняття рішень щодо розвитку та покращення функціонування НС. Навички роботи з програмними засобами для створення імовірнісних структурно-логічних моделей.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	виникнення та розвитку НС.		
3	Тема 10. Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	Знання про основні поняття та принципи охорони праці, включаючи види небезпек на робочому місці та методи їхнього усунення. Навчитись робити оцінку ризику на робочому місці, знати основні принципи пожежної безпеки та правил поводження з електроустановками.	2
4	Тема 16. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	Знання про основні поняття, пов'язані з виробничим травматизмом та професійними захворюваннями, причини та наслідки цих явищ. Уміння оцінити ризики травматизму на робочому місці та визначити заходи профілактики та зменшення ризику виникнення травматичних ситуацій. Навички ведення документації щодо травматизму на робочому місці та здійснення заходів з охорони праці відповідно до вимог законодавства.	2
Всього			8

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1			
2			
Всього			

6) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
2	Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Розуміння основних понять та термінів в галузі безпеки життєдіяльності, таких як небезпека, ризик, шкода, безпека, аварія, катастрофа тощо. Вміння проводити аналіз небезпечних ситуацій та визначати можливі наслідки для людей, довкілля та майна. Навички використання різних методів та інструментів для оцінки ризиків та розробки заходів щодо їх запобігання та мінімізації наслідків.	2
3	Тема 2. Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середовище. Медико-біологічні	Знання про взаємодію людини з оточуючим середовищем, його склад та властивості, вплив на здоров'я людини, визначення і оцінка рівня шкідливих факторів. Уміння проводити оцінку ризику впливу на здоров'я людини та розробляти заходи з мінімізації цього	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	основи безпеки життєдіяльності.	впливу.	
4	Тема 3. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	Знання про способи зменшення ризиків та захисту від них. Уміння використовувати моделі ризиків для прийняття рішень щодо розвитку та покращення функціонування НС. Навички роботи з програмними засобами для створення імовірнісних структурно-логічних моделей.	2
5.	Тема 4. Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	Знання про технічні та інженерні рішення для запобігання природним загрозам, включаючи планування та управління ризиками. Уміння прогнозувати ризики та оцінювати можливі наслідки природних катастроф, а також здійснювати мінімізацію наслідків. Навички використання спеціальних програм для аналізу та моделювання природних загроз, що дозволяють розробляти ефективні заходи щодо їх запобігання та ліквідації.	2
5	Тема 5. Техногенні небезпеки та їх наслідки.	Знання про основні види техногенних небезпек та їх класифікацію. Уміння розрізняти основні поняття техногенних небезпек: аварія, катастрофа, екологічна криза та інші. Навички роботи з інформацією про техногенні катастрофи, вміння аналізувати та систематизувати отриману інформацію.	2
6	Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	Знання про соціально-політичні небезпеки, їхні види та основні характеристики. Уміння аналізувати соціально-політичну ситуацію та оцінювати її ризики для різних груп населення. Навички роботи з джерелами інформації, зокрема з мас-медіа, для аналізу соціально-політичної ситуації та виявлення ризиків.	2
7	Тема 7 Екологічна відповідальність суб'єктів господарювання	Знання про стан довкілля, як глобальної проблеми. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності Законодавство України про охорону довкілля	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
8	Тема 8. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС.	Знання про підходи до організації захисту населення в умовах АТО та НС, зокрема про правове забезпечення та організаційно-функціональну структуру цього процесу. Навички управління ризиками та організації роботи з документацією, що регламентує процес захисту населення в умовах АТО та НС.	2
9	Тема 9. Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій.	Знання про невідкладні стани, які можуть виникнути у повсякденному житті або під час надзвичайних ситуацій. Навички і уміння надавати першу допомогу в таких випадках.	2
10	Тема 10. Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	Знання про основні поняття та принципи охорони праці, включаючи види небезпек на робочому місці та методи їхнього усунення. Навчитись робити оцінку ризику на робочому місці, знати основні принципи пожежної безпеки та правил поводження з електроустаткуванням.	2
11	Тема 11. Правові та організаційні основи охорони праці.	Розуміти важливість культури безпеки на роботі та засобів її підвищення. Навичками визначення ризиків на робочому місці та розробки заходів щодо їхнього усунення.	2
12	Тема 12. Основи охорони праці в умовах інклюзії	Основні поняття інклюзії, її мета і завдання Охорона праці в інклюзії	2
13	Тема 13. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	Знання про шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища, а також здійснювати профілактичні заходи для їх усунення. Навички проведення оцінки ризику на робочому місці, а також розроблення заходів з підвищення гігієни праці та забезпечення виробничої санітарії.	2
14	Тема 14. Основи електробезпеки.	Знання про небезпеки, пов'язані з роботою з електричними пристроями, основні вимоги до електробезпечного обладнання, заходи безпеки під час роботи з електроустаткуванням, правила експлуатації та обслуговування електричних пристроїв, методи захисту від електричного струму. Уміння та навички визначення класу небезпеки електричних пристроїв, проведення	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		вимірювань електропараметрів, розуміння електричних символів та схем.	
15	Тема 15. Основи пожежної та вибухонебезпеки.	Знання про пожежі, їхні причини та наслідки, засоби та методи попередження та гасіння пожеж, властивості та взаємодію вогню з різними матеріалами. Уміння та навички з планування евакуації, використання пожежних вогнегасників, а також оцінювання ризиків виникнення пожежі та вибуху на виробництві.	2
16	Тема 16. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	Знання про основні поняття, пов'язані з виробничим травматизмом та професійними захворюваннями, причини та наслідки цих явищ. Уміння оцінити ризики травматизму на робочому місці та визначити заходи профілактики та зменшення ризику виникнення травматичних ситуацій. Навички ведення документації щодо травматизму на робочому місці та здійснення заходів з охорони праці відповідно до вимог законодавства.	2
Всього			30

3.2.2. ЗАОЧНА

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	48	2	2	2	0	42	
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	4	0	0	0	0	4	
Тема 2. Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середа. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	6	0	0	0	0	6	
Тема 3. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	6	0	0	0	0	6	
Тема 4. Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	6	0	2	0	0	6	
Тема 5. Техногенні небезпеки та їх наслідки.	6	0	0	0	0	6	
Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику.	8	2	0	0	0	6	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Поведінкові реакції населення у НС.							
Тема 7 Екологічна відповідальність суб'єктів господарювання	8	0	0	2	0	6	
Тема 8. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС.	6	0	0	0	0	6	
Тема 9. Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій.	8	0	0	0	0	8	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ	42	2	0	0	0	40	
Тема 10. Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	8	0	0	0	0	8	
Тема 11. Правові та організаційні основи охорони праці.	6	0	0	0	0	6	
Тема 12. Основи охорони праці в умовах інклюзії	6	0	0	0	0	6	
Тема 13. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	4	0	0	0	0	4	
Тема 14. Основи електробезпеки.	6	0	0	0	0	6	
Тема 15. Основи пожежної та вибухонебезпеки.	6	0	0	0	0	6	
Тема 16. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	6	2	0	0	0	4	
РАЗОМ	90	4	2	2	-	82	

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	Знання про соціально-політичні небезпеки, їхні види та основні характеристики. Уміння аналізувати соціально-політичну ситуацію та оцінювати її ризики для різних груп населення. Навички роботи з джерелами інформації, зокрема з мас-медіа, для аналізу соціально-політичної ситуації та виявлення ризиків.	2
3	Тема 16. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	Знання про основні поняття, пов'язані з виробничим травматизмом та професійними захворюваннями, причини та наслідки цих явищ. Уміння оцінити ризики травматизму на робочому місці та визначити заходи профілактики та зменшення ризику виникнення травматичних ситуацій. Навички ведення документації щодо травматизму на робочому місці та здійснення заходів з охорони праці відповідно до вимог законодавства.	2
Всього			4

3) Темати та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 7 Екологічна відповідальність суб'єктів господарювання	Знання про стан довкілля, як глобальної проблеми. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності Законодавство України про охорону довкілля	2
Всього			2

4) Темати та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 4. Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	Знання про технічні та інженерні рішення для запобігання природним загрозам, включаючи планування та управління ризиками. Уміння прогнозувати ризики та оцінювати можливі наслідки природних катастроф, а також здійснювати мінімізацію наслідків. Навички використання спеціальних програм для аналізу та моделювання природних загроз, що дозволяють розробляти ефективні заходи щодо їх запобігання та ліквідації.	2
Всього			2

5) Темати та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1			
2			
Всього			

б) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
2	Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Розуміння основних понять та термінів в галузі безпеки життєдіяльності, таких як небезпека, ризик, шкода, безпека, аварія, катастрофа тощо. Вміння проводити аналіз небезпечних ситуацій та визначати можливі наслідки для людей, довкілля та майна. Навички використання різних методів та інструментів для оцінки ризиків та розробки заходів щодо їх запобігання та мінімізації наслідків.	4
3	Тема 2. Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середа. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	Знання про взаємодію людини з оточуючим середовищем, його склад та властивості, вплив на здоров'я людини, визначення і оцінка рівня шкідливих факторів. Уміння проводити оцінку ризику впливу на здоров'я людини та розробляти заходи з мінімізації цього впливу.	6
4	Тема 3. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	Знання про способи зменшення ризиків та захисту від них. Уміння використовувати моделі ризиків для прийняття рішень щодо розвитку та покращення функціонування НС. Навички роботи з програмними засобами для створення імовірнісних структурно-логічних моделей.	6
5.	Тема 4. Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	Знання про технічні та інженерні рішення для запобігання природним загрозам, включаючи планування та управління ризиками. Уміння прогнозувати ризики та оцінювати можливі наслідки природних катастроф, а також здійснювати мінімізацію наслідків. Навички використання спеціальних програм для аналізу та моделювання природних загроз, що дозволяють розробляти ефективні заходи щодо їх запобігання та ліквідації.	6
5	Тема 5. Техногенні небезпеки та їх наслідки.	Знання про основні види техногенних небезпек та їх класифікацію. Уміння розрізняти основні поняття техногенних небезпек: аварія, катастрофа, екологічна	6

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		криза та інші. Навички роботи з інформацією про техногенні катастрофи, вміння аналізувати та систематизувати отриману інформацію.	
6	Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	Знання про соціально-політичні небезпеки, їхні види та основні характеристики. Уміння аналізувати соціально-політичну ситуацію та оцінювати її ризики для різних груп населення. Навички роботи з джерелами інформації, зокрема з мас-медіа, для аналізу соціально-політичної ситуації та виявлення ризиків.	6
7	Тема 7 Екологічна відповідальність суб'єктів господарювання	Знання про стан довкілля, як глобальної проблеми. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності Законодавство України про охорону довкілля	6
8	Тема 8. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС.	Знання про підходи до організації захисту населення в умовах АТО та НС, зокрема про правове забезпечення та організаційно-функціональну структуру цього процесу. Навички управління ризиками та організації роботи з документацією, що регламентує процес захисту населення в умовах АТО та НС.	6
9	Тема 9. Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій.	Знання про невідкладні стани, які можуть виникнути у повсякденному житті або під час надзвичайних ситуацій. Навички і уміння надавати першу допомогу в таких випадках.	8
10	Тема 10. Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	Знання про основні поняття та принципи охорони праці, включаючи види небезпек на робочому місці та методи їхнього усунення. Навчитись робити оцінку ризику на робочому місці, знати основні принципи пожежної безпеки та правил поведіння з електроустаткуванням.	8
11	Тема 11. Правові та організаційні основи охорони праці.	Розуміти важливість культури безпеки на роботі та засобів її підвищення. Навичками визначення ризиків на робочому місці та розробки заходів щодо їхнього усунення.	6
12	Тема 12. Основи охорони праці в умовах інклюзії	Основні поняття інклюзії, її мета і завдання Охорона праці в інклюзії	6
13	Тема 13. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	Знання про шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища, а також здійснювати профілактичні	4

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	заходи для їх усунення. Навички проведення оцінки ризику на робочому місці, а також розроблення заходів з підвищення гігієни праці та забезпечення виробничої санітарії.	
14	Тема 14. Основи електробезпеки.	Знання про небезпеки, пов'язані з роботою з електричними пристроями, основні вимоги до електробезпечного обладнання, заходи безпеки під час роботи з електроустаткуванням, правила експлуатації та обслуговування електричних пристроїв, методи захисту від електричного струму. Уміння та навички визначення класу небезпеки електричних пристроїв, проведення вимірювань електропараметрів, розуміння електричних символів та схем.	6
15	Тема 15. Основи пожежної та вибухонебезпеки.	Знання про пожежі, їхні причини та наслідки, засоби та методи попередження та гасіння пожеж, властивості та взаємодію вогню з різними матеріалами. Уміння та навички з планування евакуації, використання пожежних вогнегасників, а також оцінювання ризиків виникнення пожежі та вибуху на виробництві.	6
16	Тема 16. Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	Знання про основні поняття, пов'язані з виробничим травматизмом та професійними захворюваннями, причини та наслідки цих явищ. Уміння оцінити ризики травматизму на робочому місці та визначити заходи профілактики та зменшення ризику виникнення травматичних ситуацій. Навички ведення документації щодо травматизму на робочому місці та здійснення заходів з охорони праці відповідно до вимог законодавства.	4
Всього			82

4. **Форми та методи контролю**

4.1. Методи навчання: група словесних методів: лекція, пояснення, дискусія; група наочних методів: презентація, ілюстрація, демонстрація, побудова схем і діаграм.

4.2. Форми та методи оцінювання: індивідуальне усне опитування; письмове опитування; захист есе, рефератів.

4.3. Форма підсумкового контролю. Залік

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- залік;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

6.1. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Інституту), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6.2. Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення нормативних і вибіркового дисциплін:

6.2.1. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку (для денної форми навчання):

Залік:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)						Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік
40 %				60 %						100
T1	T 2	T..	T 9	T10	T6	T7	T8	T..	T16	

6.2.2. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку (для заочної форми навчання):

Залік:

Змістовий модуль 1					Підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення					Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
МКР										
60 %					40 %					100
T1	T2	T3	T..	T9	T6	T7	T8	T..	T16	

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

7.1. Компетентності (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи;

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

7.2. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здійснюється за 100-бальною системою.

7.3. Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

7.4. Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за

100-бальною системою.

7.5. Оцінювання заліку здійснюється за 100-бальною системою.

8. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення навчальної дисципліни

Робоча програма (розглянута та схвалена на засіданні кафедри). Плани занять, конспект лекцій. Перелік основної та додаткової літератури. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань, з дисципліни, завдань для модульних контрольних робіт. Електронний підручник. Методичні розробки для проведення окремих занять.

9. Рекомендовані джерела інформації

9.1. Нормативно-правова база

1. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (з наступними змінами та доповненнями).
2. Про затвердження Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд: постанова Кабінету Міністрів України від 19.04.2022 № 473. Офіційний вісник України. 2022. №37. Ст. 1981 (з наступними змінами та доповненнями)
3. Про затвердження Порядку виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів: постанова Кабінету Міністрів України від 19.04.2022 № 474. Офіційний вісник України. 2022. №37. Ст. 1982 (з наступними змінами та доповненнями)
4. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві: постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 337. Офіційний вісник України. 2019. №34. Ст. 1217 (з наступними змінами та доповненнями)
5. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закону України від 15.03.2022 № 2136-ІХ. Офіційний вісник України. 2022. №31. Ст. 1634.
6. Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303. Офіційний вісник України. 2022. №25. Ст. 1355

9.2. Основна література

7. Безпека життєдіяльності : підруч. / О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 448 с.
8. Гуменюк І.Л., Марунчак О.В, Боршуляк Н.С. Охорона праці в галузі : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський, 2019, С. 204.
9. Ткачук А.І., Пуляк О.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці в галузі : навч. посіб. для студентів педагогічних закладів вищої освіти всіх

спеціальностей за освітнім рівнем «бакалавр» Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка. 2022. 204 с.

10.Ткачук А.І., Пуляк О.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі. Курс лекцій : навч. посіб. для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Перевидання, доповнене та перероблене. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард». 2018. 212 с.

11. Ярошевская В.М., Чабан В.Й. Охорона праці в галузі : навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2014. 288 с.

9.3. Додаткова література

12. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підруч. за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2021. 308 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/064659a3-311c-4355-b1c4-47647cc9038c/content>

13. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навч.-метод. комплекс для підготовки спеціалістів ступеня «бакалавр» III-IV рівнів акредитації для всіх напрямків підготовки : за ред. Сакуна М.М. Одеса : Видавництво, 2017. 400 с. URL: <http://lib.osau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1593/1/1>

14. Волошина С.М. Поняття безпеки й гігієни праці. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. Серія : ПРАВО. Вип. 35. Ч. I. Т. 2. С. 48-51.

15. Корєцький Ю.О. Механізми державного регулювання екологічної безпеки в надзвичайних ситуаціях. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 1(44). С. 44-51.

Інформаційні ресурси

16. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА: Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/>

17. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

18. Єдиний веб-сайт органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

19. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>

20. Офіційний веб-сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://dsns.gov.ua/uk>

21. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>

22. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/>

23. Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.mns.gov.ua>

24. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>